

Lohjan hallintopalvelut
Saap. 31.8.2017
Tunnus/säil.paikka:
410/11.01.00/2013
760/11.01.00/2017¹⁽⁹⁾

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 VAASA
Puhelin 029 56 42611
Faksi 029 56 42760
Sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi

Päätös

Antopäivä
30.8.2017

Päätösnumero
17/0364/3

Diaarinumero
00590/15/5108

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakija ja luvan hakija

Suur-Seudun Osuuskauppa SSO, Salo

Päätös, johon on haettu muutosta

Lohjan ympäristö- ja rakennuslautakunta
25.3.2015 (19.3.2015 § 25)

Ympäristö- ja rakennuslautakunta on peruuttanut Suur-Seudun Osuuskauppa SSO:lle 19.4.2001 myönnetyn toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan, joka koskee polttonesteiden automaattijakeluasematoimintaa Lohjalla osoitteessa Maksjoentie 9.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Suur-Seudun Osuuskauppa SSO on vaatinut, että ympäristö- ja rakennuslautakunnan päätös kumotaan ja ympäristö- ja rakennuslautakunta velvoitetaan korvaamaan muutoksenhakijan oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti laillisine korkoineen.

Muutoksenhakija on vaatimustensa tueksi esittänyt muun muassa, että Lohjan kaupungin ympäristölautakunta on myöntänyt kyseessä olevalle ABC Tynninharjun automaattiselle polttonesteiden jakeluasemalle toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan päätöksellään 19.4.2001 § 83. Vuonna 2001 aseman kaikki rakenteet on purettu ja uusittu. Jakeluaseman jakelulaite-, putkisto- ja säiliöasennukset on kunnostettu ja uusittu kauppa- ja teollisuusministeriön vaarallisten kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista jakeluasemalla annetun päätöksen 415/1998 mukaisesti noudattaen samalla jakeluasemastandardin SFS 3352/2001 ohjeita.

Muutoksenhakijalla on vireillä edellä mainitun toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan tarkistaminen. Tarkistamishakemus on pantu vireille 27.4.2007 eikä hakija ole saanut päätöstä hakemuksen johdosta. Lautakunnan ympäristöluvan peruuttamista koskeva päätös on kumottava ennenaikaisena, koska ensin

on lainvoimaisesti ratkaistava samaa polttonesteiden jakeluasemaa koskeva aikaisemmin vireille laitettu ympäristölupa-asia. Lupamääräysten tarkistamishakemuksen tarkoituksena on varmistaa, että toiminta täyttää kulloinkin ajantasaisten olennaiset ympäristönsuojeluvaatimukset. Hakijan oikeusturva edellyttää, että tarkistamisasiaan annetaan lainvoimainen päätös, ennen kuin sama asia otetaan uudelleen käsiteltäväksi. Muutoksenhakija toteaa, että luvan muuttamisedellytyksiä ei ole asiassa lainkaan tutkittu eikä päätöstä siitä, että lupaa ei voida muuttaa, ole olemassa. On lisäksi mahdollista, että lupaa ei tarvitsisikaan muuttaa, sillä toimintaa voidaan jatkaa olemassa olevan ympäristöluvan puitteissa aiheuttamatta pohjaveden pilaantumista.

Voimassa olevan ja melko uuden ympäristöluvan peruuttaminen on toiminnanharjoittajan kannalta äärimmäinen toimenpide, joka on mahdollinen vain ympäristönsuojelulain 59 §:n edellytysten kiistattomasti täytyessä. Hallituksen esityksessä 84/1999 ympäristönsuojelu- ja vesilainsäädännön uudistamiseksi todetaan, että 59 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukainen luvan peruuttaminen edellyttää luvanhaltijan tahallista tai tuottamuksellista menettelyä joko virheelisiä tietoja esittämällä tai lupamääräyksiä toistuvasti rikkomalla. Näiden lisäksi lupa voitaisiin peruuttaa 1 momentin 3 kohdan mukaan, jos edellytyksiä toiminnan jatkamiselle ei ole, eikä viranomainen voi muuttaa lupaa. Esityksessä todetaan, että eräissä tapauksissa toiminnassa voidaan rikkoa lupamääräyksiä ilman, että siitä aiheutuu suoranaista pilaantumisen vaaraa. Toiminnanharjoittaja voi esimerkiksi jättää asettamatta lupamääräyksessä tarkoitettua riittävää vakuuden ja aloittaa silti toiminnan. Toiminta voitaisiin tällöin keskeyttää 84 §:n hallintopakkoa käyttäen. Jos luvan myöntämisen edellytyksiä ei kuitenkaan täytetä määräajassa, viranomainen voisi peruuttaa koko luvan 59 §:n nojalla.

Hallituksen esityksen mukaan 59 §:n 1 momentin 3 kohtaa sovelletaan siis tapuksiin, joissa luvan myöntämisen edellytyksiä ei täytetä ja joissa ympäristölupaa ei noudateta. Luvan peruuttaminen on ankara toimenpide, johon ryhdytään vain poikkeuksellisesti silloin, kun luvanhaltijan menettely on tahallista tai tuottamuksellista. Kuitenkin nyt kyseessä olevassa tapauksessa toiminnanharjoittaja toimii voimassa olevan ympäristöluvan puitteissa moitteettomasti, eikä laiminlyö siinä olevia määräyksiä. Kyseistä pykälää ei voida soveltaa ABC Tynninharjun jakeluaseman ympäristölupaan, sillä mikään 59 §:n kolmesta peruuttamiseen johtavista tilanteista ei ole kyseisessä tapauksessa käsillä.

Muutoksenhakijan harjoittama toiminta ei aiheuta ympäristönsuojelulain 8 §:ssä kiellettyä pohjaveden pilaantumista. Pohjaveden pilaantumiskielto kieltää sellaisen päästön, josta aiheutuu pohjaveden laadun heikkenemistä. Tällaista pohjaveden pilaantumista ei ole aiheutunut kyseessä olevassa toiminnassa eikä suojaustoimenpiteet huomioon ottaen voi myöskään aiheutua. Kaikkien toimintojen riskiä tulee arvioida samalla tavalla eikä ainoastaan yhden toimintatyyppin lupaa voida peruuttaa poikkeuksellisten tilanteiden aiheuttaman, sillä myös perustelemattoman, onnettomuusriskin perusteella.

Jakeluaseman suojausrakenteet ovat voimassa olevan ympäristöluvan mukaiset ja riittävät. Standardin SFS 3352 vuonna 2014 tehdyn päivityksen myötä muutoksenhakija on kuitenkin valmis päivittämään toimintaansa uudistetun standardin mukaiseksi, jos tätä ympäristöluvan tarkistuksessa edellytetään. Vastineessa 23.1.2012 on esitetty, että ympäristöluvan ehtoja voidaan tarkentaa esi-

merkiksi siten, että lisätoimenpiteiksi pohjaveden suojausta varten lisätään säiliö- ja kaivoaltaiden hiilivetyjen tarkkailukaivoihin asennettavat jatkuvatoimiset hiilivetyanturit, jotka antavat reaaliaikaisen tilanteen mahdollisesti altaaseen päässeestä polttoaineesta ja hiilivedystä. Asemalle asennettuihin huokosilman tarkkailuputkiin asennettaisiin myös anturit reaaliaikaiseen huokosilman tarkkailuun. Tarkkailuanturit kytkettäisiin ympärivuorokautiseen valvontaan. Ympäristöluvan ehtoja voitaisiin tarkentaa uudistetun standardin mukaisesti. On siten ilmeistä, että riski pohjaveden laadun pilaantumisesta edes onnettomuustilanteessa on todellisuudessa häviävän pieni. Toimintaa voitaisiin jatkaa tarkistetuin lupamääräyksin.

Sellaisen toiminnan ympäristöluvan peruuttaminen 14 vuotta luvan saamisen jälkeen, jonka investointien kohteena olevien rakenteiden käyttöikä on noin 30 vuotta, on hallintolain 6 §:n luottamuksensuojan vastaista.

Lautakunta on todennut, että ABC Tynninharjun jakeluasema on alun perin sijainnut luokitellun pohjavesialueen ulkopuolella, mutta tarkennusten jälkeen se sijaitsee uudella ehdotetulla muodostumisalueella ja uuden laajennetun pohjavesialuerajauksen sisäpuolella. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkansa, sillä hakijan käsityksen mukaan vuoden 1997 suojelusuunnitelman liitekartan mukaan nykyinen Tynninharjun ABC:n kiinteistö 444-454-1-155 sijaitsee ehdotetun pohjavesialueen rajan sisäpuolella. Lohjan ympäristölautakunta on näin ollen ollut tai sen olisi tullut olla tietoinen jo 1997 sekä ympäristölupapäätöksen antamisen aikaan vuonna 2001, että kiinteistö on sijainnut pohjavesialueella. Lautakunta ei siten voi väittää, että heidän tietoonsa olisi tullut jotain uutta, jonka perusteella voimassa oleva ympäristölupa ei olisi enää ajankohtaisen tiedon mukainen. Ympäristölupapäätös on myönnetty aikana, jolloin kyseisestä pohjavesialueesta on ollut käytännössä samat tiedot kuin tänä päivänäkin. Ympäristöluvan tulisi pysyä tästä johtuen voimassa, sillä tieto luonnon olosuhteista ei ole tänä aikana muuttunut.

Mikäli lupa perutaan, aiheutuu toiminnanharjoittajalle kohtuuttomia ja aiheettomia vahinkoja asiassa toiminnan ennen aikaisen lopettamisen takia. Lautakunta on soveltanut ympäristönsuojelulakia virheellisesti, sillä kuten yllä on perusteltu, asiaan ei voida soveltaa ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaista ympäristöluvan peruuttamista. Virheellisestä lain soveltamisesta on Suur-Seudun Osuuskauppa SSO:lle aiheutunut oikeudenkäyntikuluja. Tästä syystä lautakunnan tulee korvata aiheutuneet oikeudenkäyntikulut myöhemmin esitettävän laskun mukaisesti.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on ilmoittanut, että se ei anna vastinetta valituksen johdosta.

Lohjan kaupungin ympäristöterveyspalvelut on antamassaan vastineessa esittänyt, että valitus tulee hylätä. Kyseessä oleva alue on erittäin tärkeä yhteiskunnan talousveden hankinnan kannalta. Polttonesteiden varastointi ja käsittely aiheuttavat pohjavedelle erittäin huomattavan pilaantumisriskin. Maaperä on kyseessä olevassa kohdassa hyvin vettä läpäisevää hiekkaa. Polttonesteet ja niiden sisältämät lisäaineet saattavat pilata talousveden ja sen hankinnassa käytettävän raakaveden erittäin pieninä pitoisuuksina. Vahinko- tai onnettomuusti-

lanteessa suhteellisen vähäinen määrä polttonestettä voi pilata pohjaveden vuosikymmeniksi tai estää pohjaveden käytön talousveden hankinnassa ja aiheuttaa mittavaa haittaa yhteiskunnalle. Talousvedessä ei saa olla eliöitä eikä aineita sellaisina määrinä, että niistä voisi aiheutua vaaraa ihmisten terveydelle. Talousveden laadun on täytettävä lainsäädännössä esitetyt vähimmäisvaatimukset.

Lohjan ympäristö- ja rakennuslautakunta on omalta osaltaan ja *Lohjan kaupungin puolesta* antanut lausunnon valituksen johdosta ja esittänyt, että valitus tulee hylätä. ABC Tynninharjun automaattiaseman polttonesteiden varastointi ja käsittely aiheuttavat kohdekiinteistöllä pohjaveden pilaantumisvaaraa. Vaaraa ei voida poistaa käytössä olevalla tekniikalla tai muillakaan suojaustoimenpiteillä tai uusilla lupamääräyksillä. Edellytyksiä polttonesteiden jakelutoiminnan jatkamiselle ei siten ole. Valituksesta ei käy ilmi mitään sellaista, jonka vuoksi lautakunnan tekemää päätöstä tulisi muuttaa.

Suur-Seudun Osuuskauppa SSO on vastaselityksessään esittänyt muun ohella, että Lohjan ympäristö- ja rakennuslautakunta ei ole antanut päätöstä Suur-Seudun Osuuskauppa SSO:n 27.4.2007 vireille panemassa voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamista koskevassa asiassa. Samaa asiaa koskevat hallintoasiat eivät voi olla vireillä samanaikaisesti, vaan ensimmäiseksi vireille pantuun asiaan tulee saada ensin päätös. Lausunnon antajat eivät kiellä hakijan väitettä siitä, että ympäristöluvan peruuttamista koskeva päätös on enenaikainen. Lausunnoissa ei myöskään perustella lainkaan sitä, miksi ympäristönsuojelulain 59 §:n 1 momentin 3 kohta soveltuu kyseessä olevaan tapaukseen. Lausunnoissa ei oteta kantaa luvan peruuttamisen laillisuuteen, vaikka peruutuksen lainvastaisuus on yksi valitusperusteista.

Merkintä

Hallinto-oikeudella on ollut käytettävissä Suur-Seudun Osuuskauppa SSO:n 27.4.2007 vireille paneman ympäristölupahakemuksen asiakirjat.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Perustelut

Sovellettavia oikeusohjeita

Uusi ympäristönsuojelulaki (527/2014) on tullut voimaan 1.9.2014. Mainitun lain 229 §:n mukaan tällöin hallintoviranomaisessa tai tuomioistuimessa vireillä ollut asia käsitellään ja ratkaistaan, mikäli uuden lain voimaantulo- ja siirtymäsäännöksistä ei muuta johdu, vanhan ympäristönsuojelulain (86/2000) säännösten mukaisesti.

Lohjan ympäristö- ja rakennuslautakunta on 21.3.2013 pitämässään kokouksessa §:n 23 kohdalla päättänyt pannaan vireille kiinteistöllä 444-454-1-155 harjoitettua polttonesteiden jakeluasematoimintaa koskevan ympäristöluvan peruuttamisen. Näin ollen tässä kuten myös jäljempänä perustelujen eri kohdissa olevat viittaukset ympäristönsuojelulakiin tarkoittavat siten lakia 86/2000.

Ympäristönsuojelulain 6 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja että pilaantumista voidaan ehkäistä. Pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon 1) toiminnan luonne ja pilaantumisen todennäköisyys sekä onnettomuusriski, 2) alueen ja sen ympäristön nykyinen ja tuleva, oikeusvaikutteisessa kaavassa osoitettu käyttötarkoitus ja aluetta koskevat kaavamääräykset, 3) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 8 §:n 1 momentin mukaan ainetta tai energiaa ei saa panna tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjavesi voi käydä terveydelle vaaralliseksi tai sen laatu muutoin olennaisesti huonontua, 2) toisen kiinteistöllä oleva pohjavesi voi käydä terveydelle vaaralliseksi tai kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää, tai 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 58 §:n 1 momentin mukaan luvan myöntäneen viranomaisen on luvanhaltijan, valvontaviranomaisen, asianomaisen yleistä etua valvovan viranomaisen tai haitankärsijän hakemuksesta muutettava lupaa, jos 1) toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta, 2) toiminnasta aiheutuu tässä laissa kielletty seuraus, 3) parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi päästöjä voidaan vähentää olennaisesti enemmän ilman kohtuuttomia kustannuksia, 3 a) lupamääräyksen perusteiden havaitaan olevan virheelliset eikä määräyksen muuttamisesta aiheudu tarvetta harkita uudelleen luvan myöntämisen edellytyksiä, 4) olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet, tai 5) se on tarpeen Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen täytäntöönpanemiseksi annettujen säädösten noudattamiseksi. Pykälän 3 momentin mukaan asia on käsiteltävä soveltuvin osin kuten lupahakemus.

Ympäristönsuojelulain 59 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan luvan myöntänyt viranomainen voi valvontaviranomaisen aloitteesta peruuttaa luvan, jos toiminnan jatkamisen edellytyksiä ei saada täytetyksi lupaa muuttamalla 58 §:n mukaisesti. Pykälän 2 momentin mukaan asia on käsiteltävä soveltuvin osin kuten lupahakemus.

Luvan peruuttaminen

Lohjan ympäristö- ja rakennuslautakunta on valituksenalaisessa päätöksessään katsonut, että ABC Tynninharjun automaattiaseman polttonesteiden varastointi ja käsittely muodostavat kyseessä olevalla kiinteistöllä pohjaveden pilaantumiskin. Riskiä ei voida ehkäistä alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteissa riittävän tehokkaasti jakeluaseman olemassa olevilla tai muillakaan nykytekniikalla arvioitavissa olevilla suojaustoimenpiteillä taikka vireillä olevassa ympäristöluvan tarkistamismenettelyssä annettavilla lupamääräyksillä. Päätöksessään on todettu, että edellytykset ympäristönsuojelulain 59 §:n perusteella tehtävälle ympäristöluvan peruuttamiselle ovat olemassa, koska lupaa ei voida muuttaa ympäristönsuojelulain 58 §:n mukaisesti aiheuttamatta tässä laissa kiellettyä seurausta. Valituksenalaisen päätöksen perustelujen mukaan ympä-

ristöluvan peruuttamispäätös perustuu parempaan tietämykseen tärkeiden pohjavesialueiden suojelun merkityksestä yhdyskunnan vedenhankinnan turvaamisessa, nykyiseen vallitsevaan oikeuskäytäntöön sekä jakeluasemien valvonnassa esille tulleisiin haittoihin.

Kyseessä oleva polttonesteiden jakeluasema sijaitsee asiakirjoista saatavan selvityksen mukaan yhdyskunnan vedenhankinnan kannalta Lohjanharjun I luokan pohjavesialueen varsinaisella muodostumisalueella. Jakeluasemakiinteistöllä maaperä on hyvin vettä läpäisevää hiekkaa. Pohjavesi sijaitsee noin 15 metrin syvyydessä ja sen virtaus suuntautuu jakeluasemalta koilliseen tai itään kohti Neitsytlinnan kalliopainannetta, jonka pohjavesivarastoon jakeluasemalla on hydraulinen yhteys. Kyseisen painanteen Lohjanjärven puoleisessa osassa sijaitsevat Myllylammen ja Porlan vedenottamot. Myllylammen vedenotto on yksi Lohjan kaupungin tärkeimmistä vedenottamoista.

Asiakirjojen mukaan lautakunnalla on ollut valituksenalaista päätöstä tehtäessä käytettävissään ympäristöluvan tarkistamista koskevien hakemusasiakirjojen lisäksi kolme Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa, jotka ovat koskeneet kyseessä olevaa jakeluasematoimintaa. Lausunnoissa on suhtauduttu kielteisesti toiminnan jatkamiseen kyseessä olevalla paikalla. Lautakunnalla on lisäksi ollut käytettävissään toiminnanharjoittajan vastineet.

Yllä esitetyn perusteella hallinto-oikeus katsoo, että asiassa on ennen valituksenalaisen päätöksen tekemistä selvitetty riittävästi, ettei toiminnan jatkamisen edellytyksiä saada täytetyksi lupaa muuttamalla niin, ettei toiminnasta aiheudu ympäristönsuojelulain 58 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaista kiellettyä seurausta.

Se seikka, että ympäristö- ja rakennuslautakunta ei ollut tehnyt päätöstä vuonna 2007 vireille tulleessa ympäristöluvan tarkistamista koskevassa asiassa ennen kuin se teki valituksen kohteena olevan päätöksen, ei ole ollut esteenä vuonna 2013 vireille pannun ympäristöluvan peruuttamista koskevan asian ratkaisemiselle.

Luvan peruuttamisen edellytyksistä on säädetty laissa. Toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa ei siten merkitse pysyvästi suojattua oikeutta toiminnanharjoittamiseen.

Kun toiminnan jatkamisen edellytyksiä ei saada täytetyksi lupaa muuttamalla, lautakunta on voinut peruuttaa luvan. Valituksenalaisen päätöksen muuttamiseen ei siten ole aihetta.

Oikeudenkäyntikulut

Hallintolainkäyttölain 74 §:n 1 momentin mukaan asianosainen on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Mitä tässä pykälässä ja 75 §:ssä säädetään asianosaisesta, voidaan soveltaa myös päätöksen tehneeseen hallintoviranomaiseen. Saman pykälän 2 momentin mukaan on harkittaessa julkisen asianosaisen korvausvelvollisuutta otettava erityisesti huomioon, onko oikeudenkäynti aiheutunut viranomaisen virheestä.

Asian näin päättyessä ei ole kohtuutonta, että muutoksenhakija joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 229 §
Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 6 §, 8 § 1 mom, 58 § 1 ja 3 mom sekä 59 §
Hallintolainkäyttölaki 74 § 1 ja 2 mom

Julkipano

Päätös on annettu julkipanon jälkeen.

Päätöksestä ilmoittaminen

Lohjan kaupunginhallituksen on viipymättä ilmoitettava tästä päätöksestä kaupungin ilmoitustaululla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä eli viimeistään 29.9.2017.

Valitusosoitus on liitteenä YmpJp (07.07).

Diaarinumero
00590/15/5108

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Päivi Jokela ja Reeta-Kaisa Eriksson sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Juha Väisänen. Asian on esitellyt Reeta-Kaisa Eriksson.

Päivi Jokela

Juha Väisänen

Reeta-Kaisa Eriksson

Toimituskirjan antaja:

Inkeri Eriksson

Inkeri Eriksson
lainkäyttösihteeri

Diaarinumero
00590/15/5108

Jakelu

Päätös ja maksu

Suur-Seudun Osuuskauppa SSO, oikeudenkäyntimaksu 97 euroa
(*Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.*)

Asiamies:

Asianajaja Kari Marttinen

Asianajotoimisto Hammarström Puhakka Partners Oy

Jäljennös maksutta

Lohjan ympäristö- ja rakennuslautakunta

Lohjan terveydensuojeluviranomainen

Lohjan kaupunginhallitus

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos, Lohjan paloasema

Lohjan vesi- ja viemärilaitos

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Ympäristö ja luonnonvarat, sähköisesti

Etelä-Suomen aluehallintovirasto/
Ympäristölupavastuualue, sähköisesti

Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

IE

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta **korkeimmalta hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitettavan valituskirjelmän tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Valituskirjelmän ja muiden valitusasiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmälle valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa tai ellei sähköisesti toimitettavassa asiakirjassa ole selvitystä asiamiehen toimivallasta.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, Helsinki

Puh.nro: 029 56 40200

Telefax: 029 56 40382

S-posti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00-16.15

